

**Enquête Jeugdmonitor Zeeland
Ouders Jonge Kinderen 2013**

Rapport Zeeuws-Vlaanderen

Middelburg, december 2013

Colofon

© SCOOP 2013

Samenstelling

Han Schellekens
Herman Braat

SCOOP

Kousteensedijk 7
Postbus 407
4330 AK Middelburg
Telefoon (0118) 682500
Telefax (0118) 635311
www.scoopzld.nl
scoop@scoopzld.nl

*Deze uitgave is tot stand gekomen in opdracht van de Provincie Zeeland.
De Provincie Zeeland streeft naar een goede sociale en culturele infrastructuur in Zeeland,
in samenwerking met anderen. Als sociaal-cultureel kennis- en ontwikkelingsinstituut ondersteunt
SCOOP de Provincie bij haar taken in het sociaal-cultureel beleid*

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Gezinssituatie	5
Arbeid-zorgcombinatie.....	6
Vrije tijd	8
Wonen en woonomgeving	10
Peuterspeelzaal en vormen van opvang	12
Gezondheid, gedrag en voeding.....	14
Consultatiebureau	15
Opvoeding en verzorging	18
Onderwijs	19

Inleiding

In dit rapport worden voor Zeeuws-Vlaanderen de belangrijkste trends van het onderzoek onder ouders van jonge kinderen weergegeven.

Onderzoek

Het onderzoek onder ouders van jonge kinderen is voor de vierde keer uitgevoerd. Via het GBA zijn alle ouders van kinderen geboren in 2009 aangeschreven met het verzoek deel te nemen aan het onderzoek. In 2001, 2005 en 2009 zijn vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd door de Jeugdmonitor Zeeland.

Provinciaal zien we een aantal trends:

- De meeste jonge kinderen groeien op in een gezin met twee ouders of verzorgers. In 2013 is dat aandeel hoger dan in 2009.
- Ouders zijn de laatste jaren steeds meer tevreden over de eigen buurt.
- Vrijwel alle ouders van jonge kinderen in Zeeland hebben gebruik gemaakt van de diensten van het consultatiebureau. Maar vergeleken met 2005 is dat aandeel licht gedaald.
- De bekendheid met hulpverleners en hulpverlenende instanties voor opvoedings-, gedrags- en ontwikkelingsproblemen bij kinderen is iets afgenomen.
- Steeds meer jonge kinderen spelen wel eens met een (spel)computer, smartphone of tablet. Maar ouders besteden ook steeds meer tijd aan activiteiten met hun kinderen zoals voorlezen, een spelletje doen of een liedje zingen.
- Minder peuters gaan naar de peuterspeelzaal.
- Het aantal uren dat ouders besteden aan werk, huishouden en verzorgen van kinderen verandert niet. Vaders en moeders besteden hier elk ongeveer 55 uur per week aan.

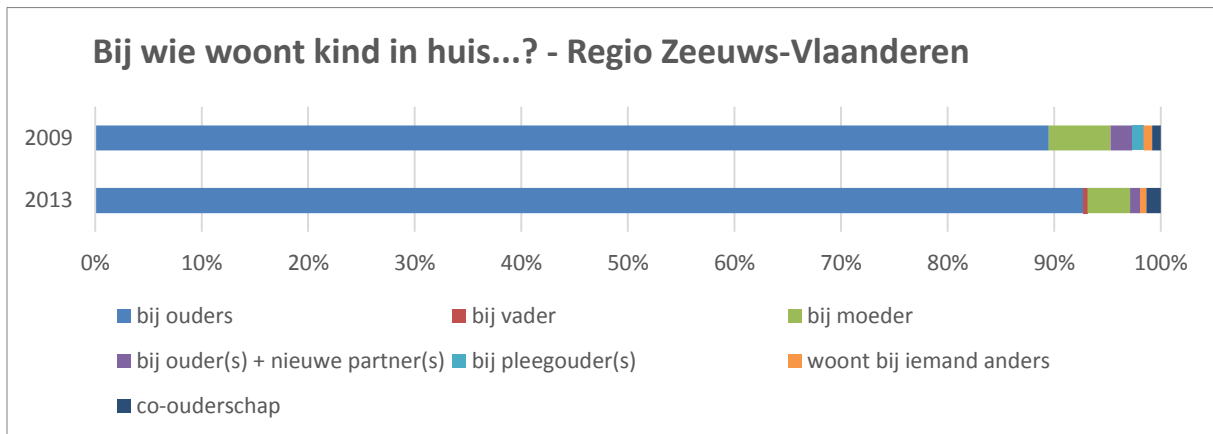
Respons

In totaal hebben 1359 ouders van jonge kinderen de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 36%. Met 296 ouders uit Zeeuws-Vlaanderen die meededen aan het onderzoek is de respons hier 33%. Voor de analyse is het databestand gewogen naar gemeente op basis van het aantal kinderen dat in 2009 geboren is, zodat een representatiever beeld ontstaat voor de regio's en Zeeland als geheel.

Opzet rapport

De belangrijkste trends van het onderzoek onder ouders van jonge kinderen worden per thema gepresenteerd.

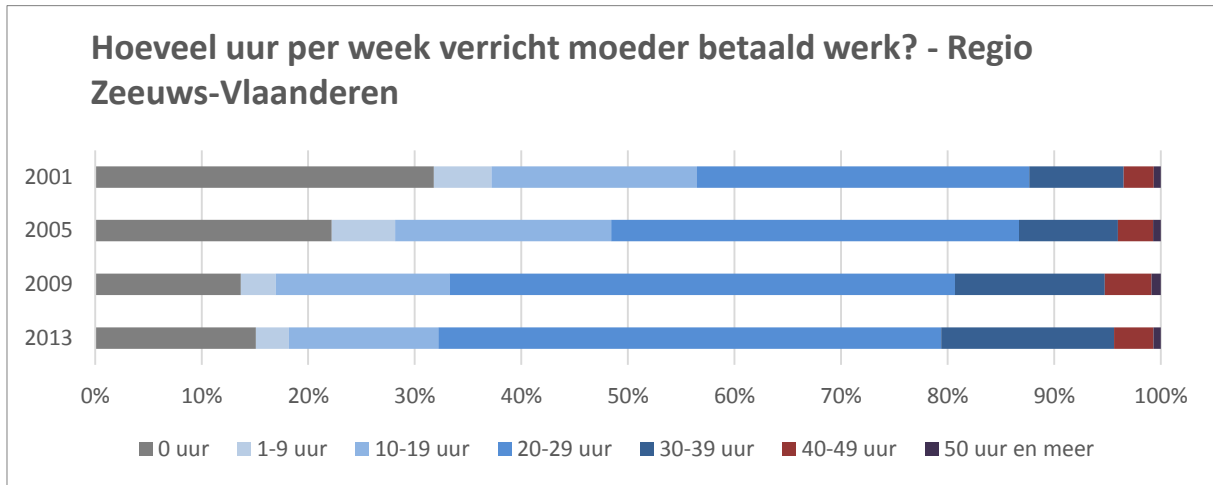
Gezinssituatie

Bijna alle jonge kinderen wonen bij beide ouders. In de regio Zeeuws-Vlaanderen zijn dat er nu ruim negen van de tien. De meeste overige kinderen wonen alleen bij de moeder. Het komt nauwelijks of niet voor dat jonge kinderen alleen bij de vader wonen.

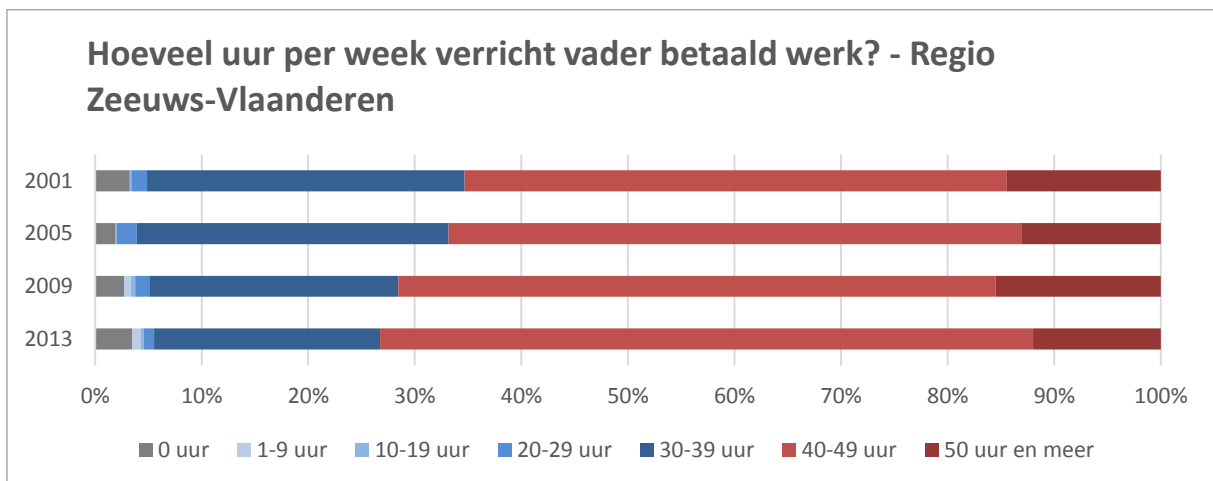
Het aandeel jonge kinderen dat bij beide ouders woont, is tussen 2009 en 2013 iets toegenomen.

Arbeid-zorgcombinatie

Bijna de helft van de moeders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen verrichten 20 t/m 29 uur per week betaald werk (47%). Een op de vijf moeders maakt meer betaalde uren (21% 30 uren of meer). Ongeveer een op de zes heeft betaald werk voor minder dan 20 uur (17% 1-19 uur), en eveneens ongeveer een op de zes heeft geen betaald werk (15%).

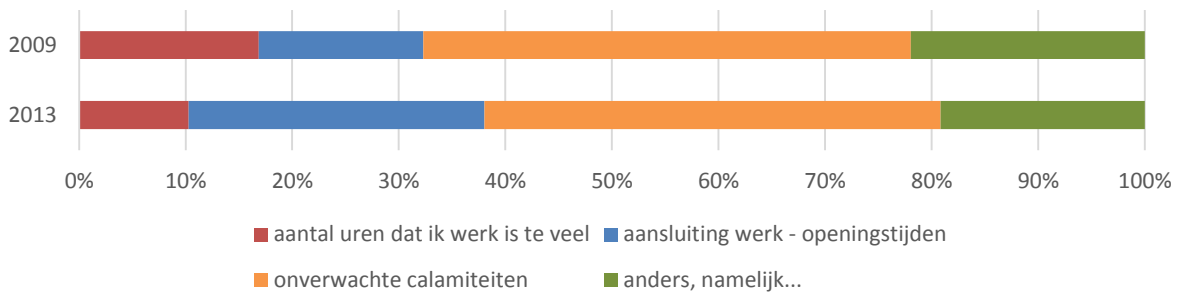
Het aandeel moeders zonder betaald werk is in 2013 gehalveerd in vergelijking met de eerste enquête in 2001 (2001: 32%, 2013: 15%).

Vaders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen hebben traditioneel veel meer betaald werk dan de moeders. Bijna drie kwart heeft 40 uur of meer betaald werk per week (61% 40-49 uur, 12% 50 uur en meer). De meeste overigen werken 30 t/m 39 uur (21%). Drie van de honderd hebben geen werk (3%). Betaald werk voor minder dan 20 uur komt bij de vaders in de regio Zeeuws-Vlaanderen vrijwel niet voor.

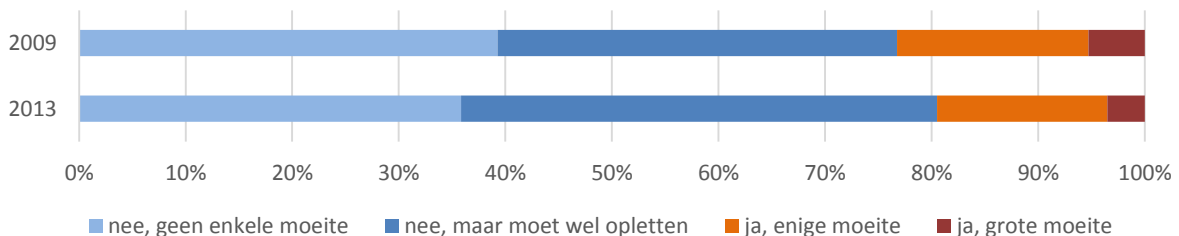
Vergeleken met de vorige enquêtes is er niet veel veranderd.

Waar loopt u het meest tegenaan bij het combineren van werk, (mantel)zorgtaken en/of huishoudelijke taken? - Regio Zeeuws-Vlaanderen

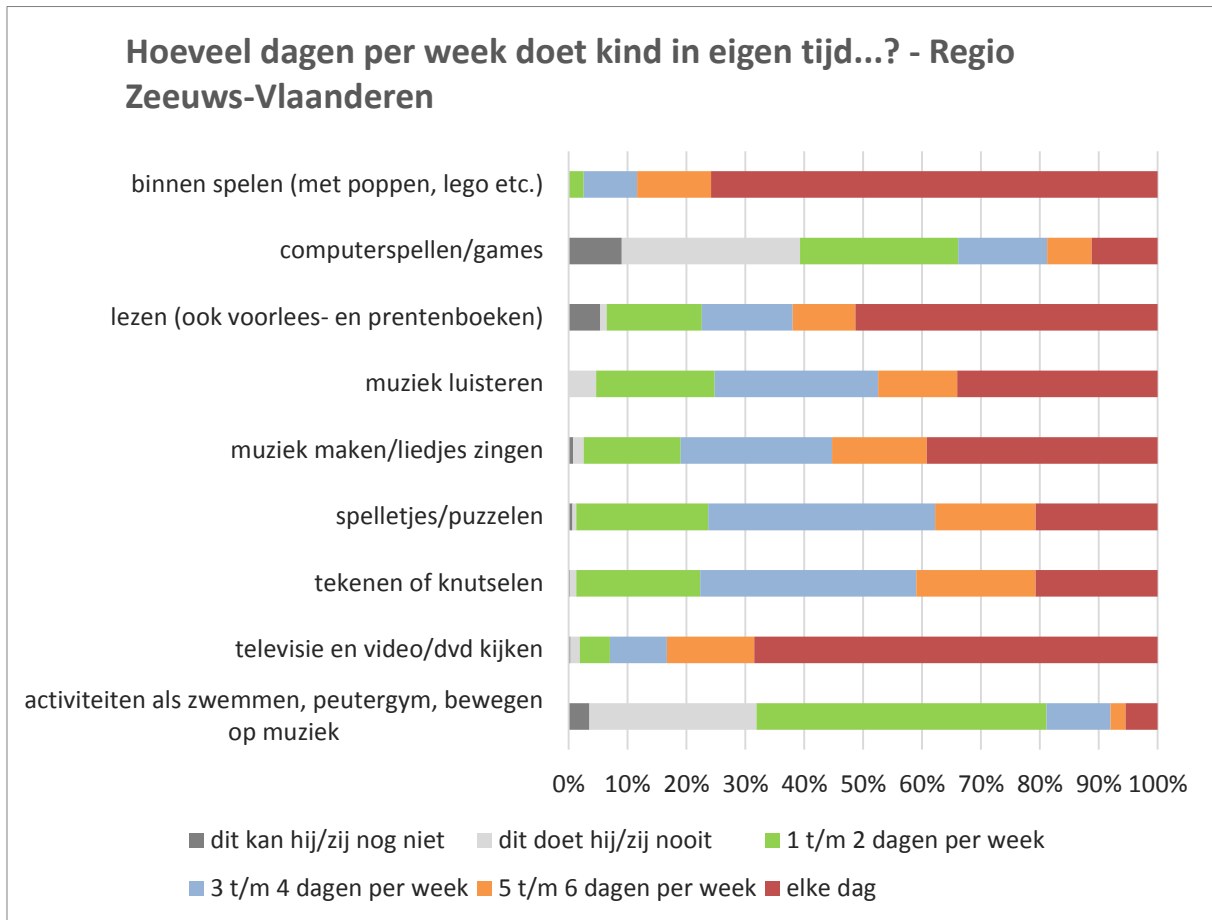
Vastlopen bij onverwachte calamiteiten zijn voor vier van de tien ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen het probleem waar zij het meeste tegen aan lopen bij het combineren van werk, (mantel)zorgtaken en/of huishoudelijke taken (43%). Veel minder genoemd worden een te veel aantal werkuren, de aansluiting tussen werktijden en openingstijden van voorzieningen, of iets anders.... Wel wordt in de regio Zeeuws-Vlaanderen de aansluiting tussen werktijden en openingstijden van voorzieningen nu veel meer genoemd als een probleem dan bij de vorige enquête uit 2009.

Heeft u het afgelopen jaar moeite gehad om van het inkomen van uw huishouden rond te komen? - Regio Zeeuws-Vlaanderen

Acht van de tien ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen geven aan geen moeite te hebben rond te komen van het inkomen in het huishouden (36% geen enkele moeite om rond te komen + 45% nee, maar moet wel opletten). De meeste overigen hebben enige moeite om rond te komen. Tussen nu en de vorige enquête is er weinig veranderd.

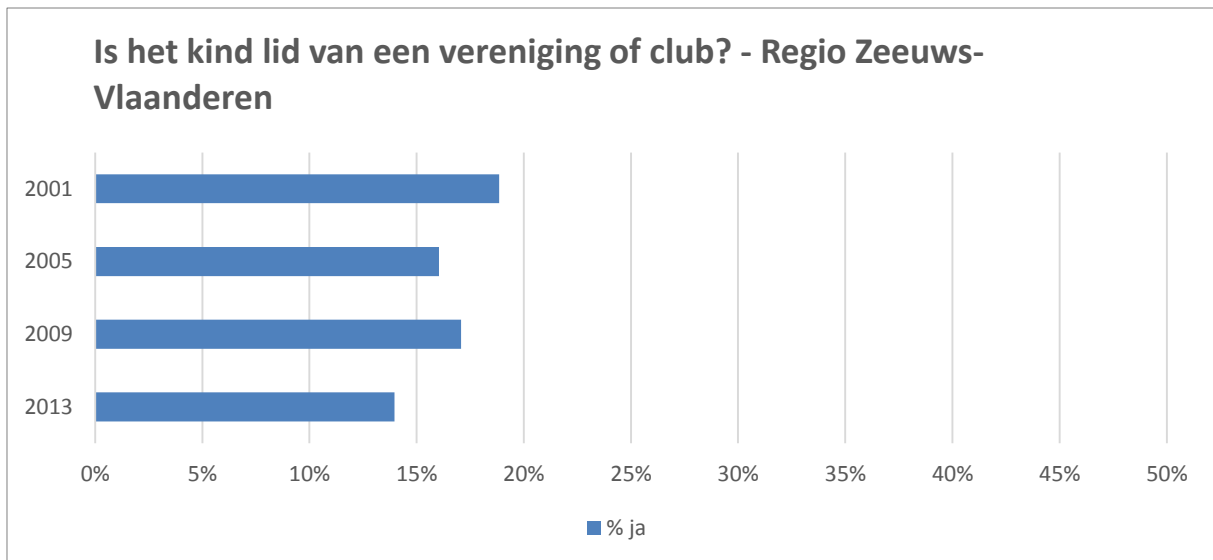
Vrije tijd

Binnen spelen doen de meeste peuters in de regio Zeeuws-Vlaanderen elke dag (76% van allen). Van de overige meer specifieke activiteiten worden televisie en video/dvd kijken (68% elke dag) en lezen (51% elke dag) het meest genoemd.

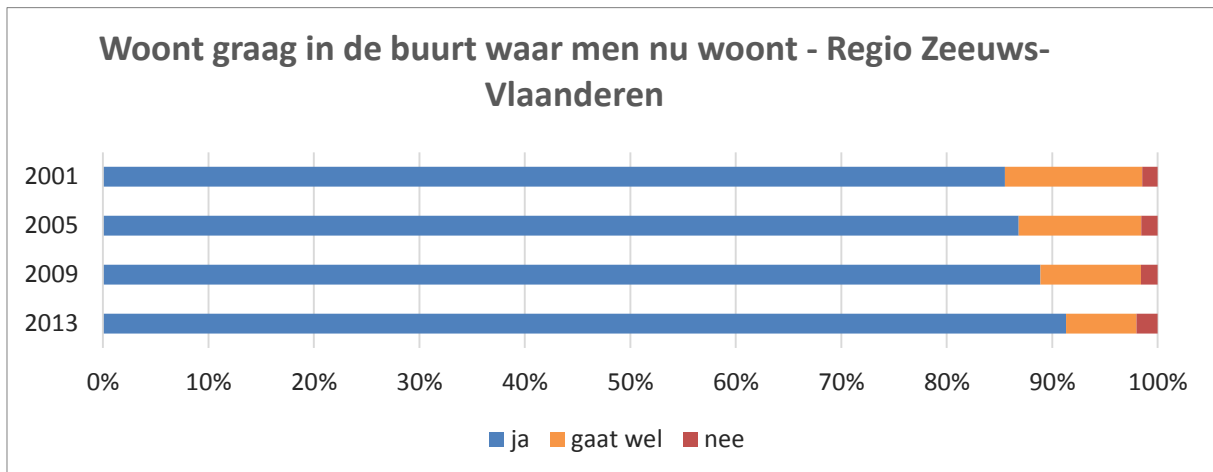
De activiteiten die de jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen relatief nog het minst vaak doen, zijn computerspellen en sporten. Zes van de tien kinderen doen (al) wel computerspellen, maar het meest is dat dan nog op 1 of 2 dagen per week (27% van allen). Ruim een op de tien peuters doet al wel elke dag computerspellen (11%). Vier van de tien kinderen doen nooit computerspellen, waaronder ook de kinderen die dat volgens de ouders nog niet kunnen.

Bijna zes van de tien peuters in de regio Zeeuws-Vlaanderen doen al aan sporten zoals zwemmen, peutergym, of bewegen op muziek. Het overgrote merendeel van hen of de helft van allen (49%) doet dat 1 of 2 dagen per week. Een op de drie doet deze sportactiviteiten nooit.

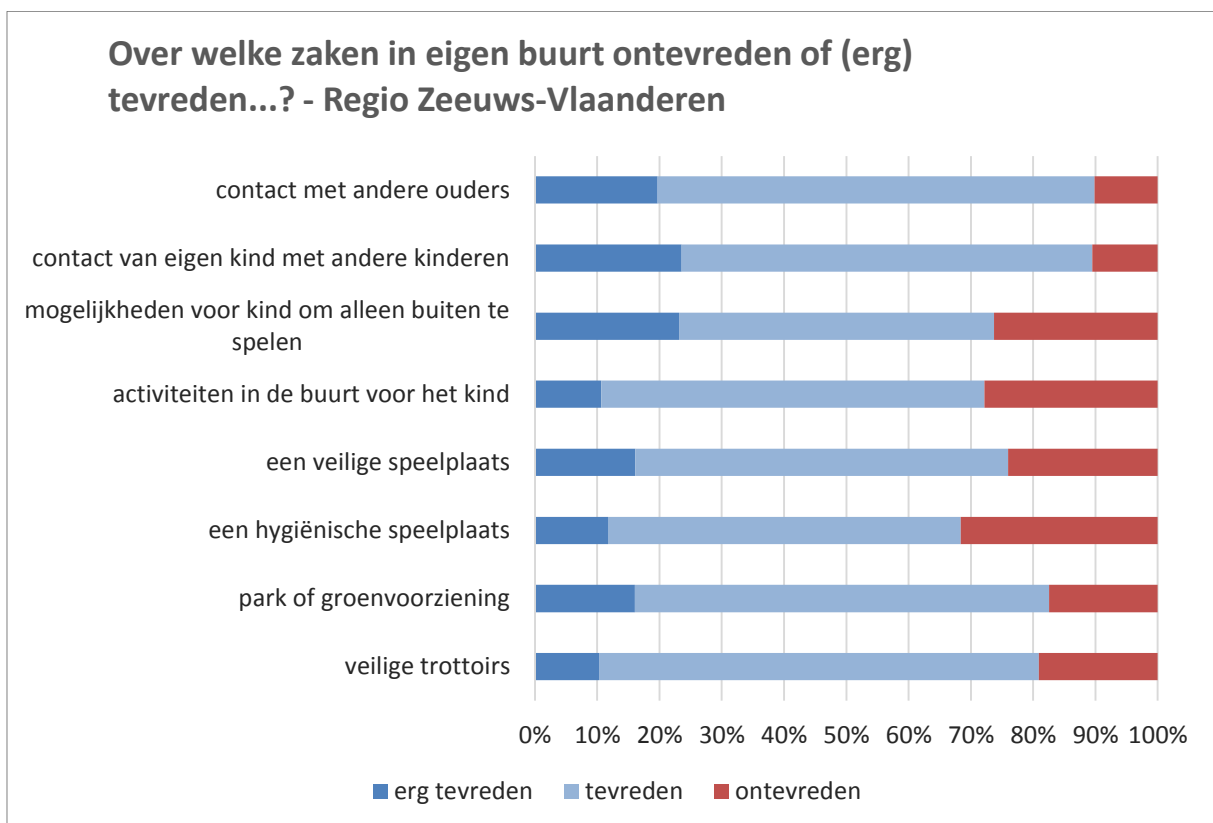

Een op de zeven jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen is al lid van een vereniging of club (14%). Gevraagd om wat voor een club of vereniging, worden door de ouders vele uiteenlopende clubs of verenigingen genoemd. Het meest worden genoemd gymen, zwemmen, ballet en dansen.

Wonen en woonomgeving

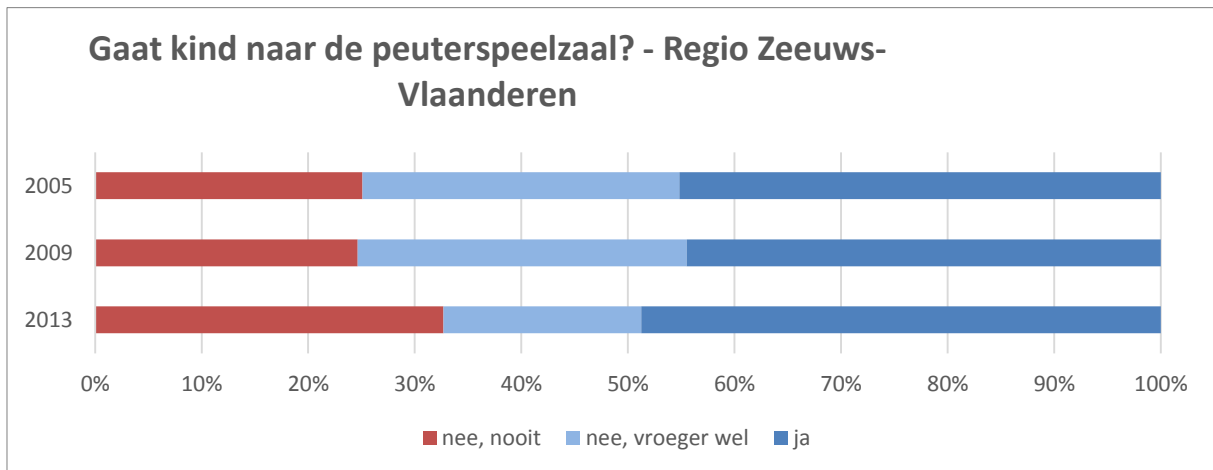
Een overgrote meerderheid van negen van de tien ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen geeft aan graag in de eigen buurt te wonen (91%). De meeste overigen vinden dat het wel gaat (7%). Een klein aandeel geeft aan niet graag in de eigen buurt te wonen (2%). De algehele grote tevredenheid over de eigen woonbuurt is door de jaren licht toegenomen.

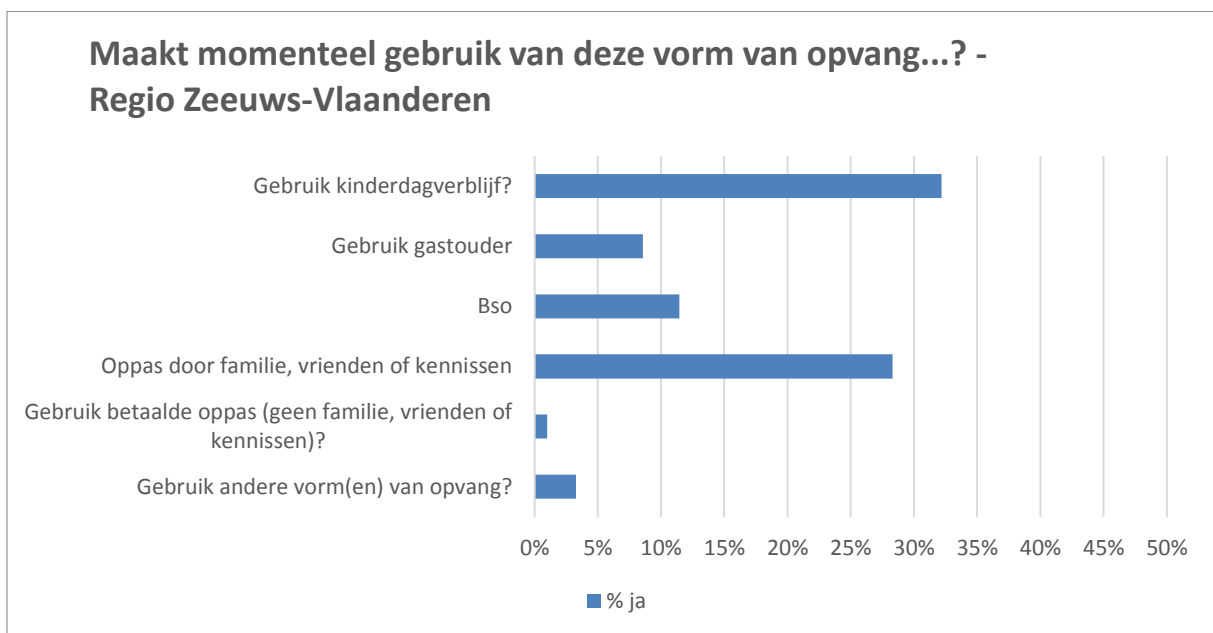
Wat betreft verschillende zaken in de eigen buurt, zijn de ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen het meest tevreden over het contact dat ze hebben met de andere ouders en over het contact dat het kind heeft met de andere kinderen in de buurt. Over beide aspecten zijn ongeveer negen van de tien ouders tevreden of erg tevreden. Dit was in het verleden ook zo.

Het minst tevreden – maar nog steeds in grote meerderheid (erg) tevreden – zijn de ouders in de regio Zeeuws-Vlaanderen over de hygiëne van de speelplaats en over de activiteiten in de eigen buurt voor het kind. De tevredenheid over beide aspecten is in de loop der jaren toegenomen.

Peuterspeelzaal en vormen van opvang

Twee van de drie jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen bezoeken de peuterspeelzaal of deden dat in het verleden. Een van de drie ging er nooit naar toe (33%). Het aandeel kinderen dat nooit de peuterspeelzaal bezocht is wat toegenomen sinds de vorige enquête in 2009 (2005: 25%, 2009: 25%, 2013: 33%).

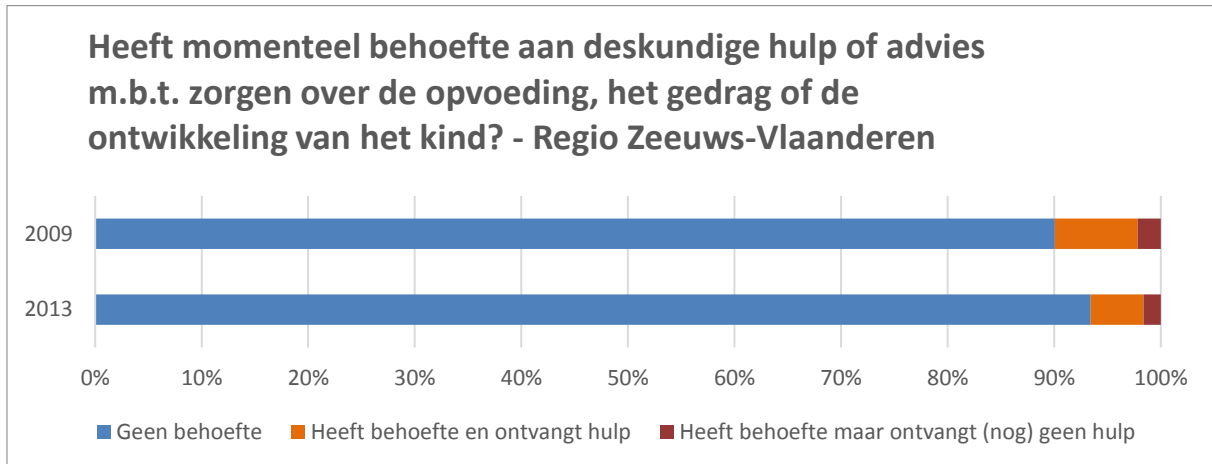

De belangrijkste mogelijkheden van opvang voor kinderen in de leeftijd van drie en vier jaar zijn: het kinderdagverblijf, gastouders, buitenschoolse opvang (BSO), oppas door familie, vrienden of kennissen, en betaalde oppas door anderen. Voor elk van deze mogelijkheden is de ouders gevraagd of (a) zij er momenteel gebruik van maken, en (b) voor hoeveel dagdelen per week.

In de regio Zeeuws-Vlaanderen maken de ouders van jonge kinderen het meest gebruik van het kinderdagverblijf en van oppas door familie, vrienden of kennissen. Drie van de tien kinderen gaan naar het kinderdagverblijf en dat voor gemiddeld drie dagdelen per week. Voor drie van de tien kinderen is er (ook) oppas uit eigen omgeving voor gemiddeld drie dagdelen per week. Een op de tien gezinnen gebruikt buitenschoolse opvang voor gemiddeld twee dagdelen per week.

Het gebruik van het kinderdagverblijf is in de loop der jaren toegenomen (2005: 18%, 2009: 26%, 2013: 32%). Oppassen door familie, vrienden en kennissen is daarentegen afgenomen (2005: 36%, 2009: 35%, 2013: 28%).

Gezondheid, gedrag en voeding

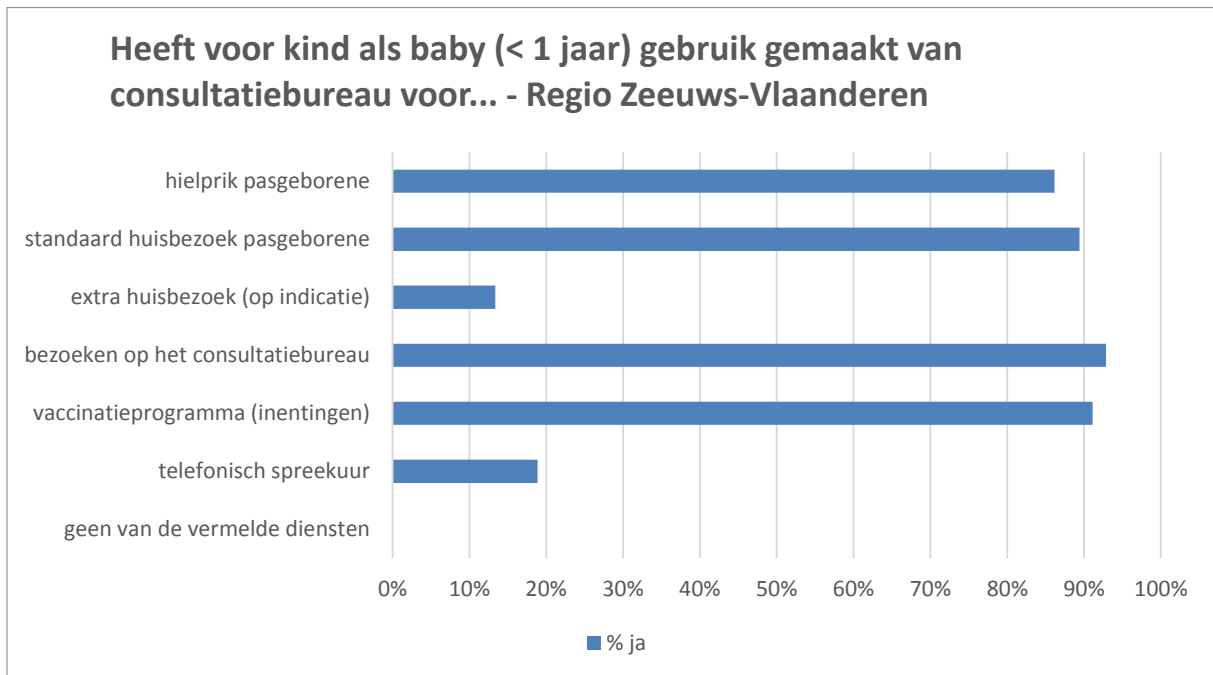

In ruim negen van de tien gezinnen met jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen is er geen behoefte aan deskundige hulp of advies m.b.t. zorgen over de opvoeding, het gedrag of de ontwikkeling van het kind (93%). Desgevraagd wordt aangegeven dat er momenteel in een op de twintig gezinnen wel behoefte bestaat aan dergelijke hulp of advies en dat deze ook wordt gekregen (5%). Twee van de honderd gezinnen met jonge kinderen hebben wel behoefte aan hulp of advies, maar krijgen deze (nog) niet (2%).

Ruim negen van de tien ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen vinden de gezondheid van hun kind (heel) goed. Dit was ook het geval bij het vorige onderzoek in 2009.

Bijna alle jonge kinderen in Zeeuws-Vlaanderen ontbijten elke dag. Ruim de helft eet elke dag groente en acht van de tien kinderen eten elke dag fruit.

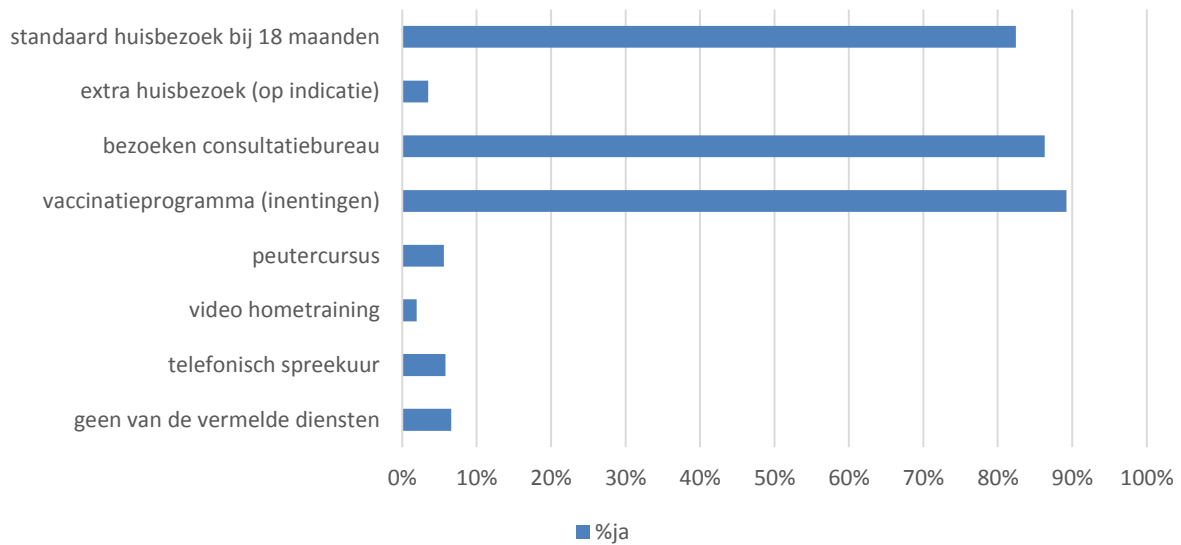
Consultatiebureau

Het komt nauwelijks of niet voor bij ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen dat zij geen gebruik maakten van de diensten van het consultatiebureau toen hun kind nog een baby was (jonger dan 1 jaar). Ruim negen van de tien gezinnen bezochten toen het consultatiebureau met hun kind (93% van allen ja, 7% nee). Van de specifieke diensten door het consultatiebureau voor baby's werd in de regio Zeeuws-Vlaanderen het meest gebruik gemaakt, d.i. door negen van de tien gezinnen, van het vaccinatieprogramma en van het standaard huisbezoek bij de pasgeborene. Daarnaast kregen in de regio Zeeuws-Vlaanderen tussen de acht en negen van de tien baby's de hielprik voor pasgeborenen.

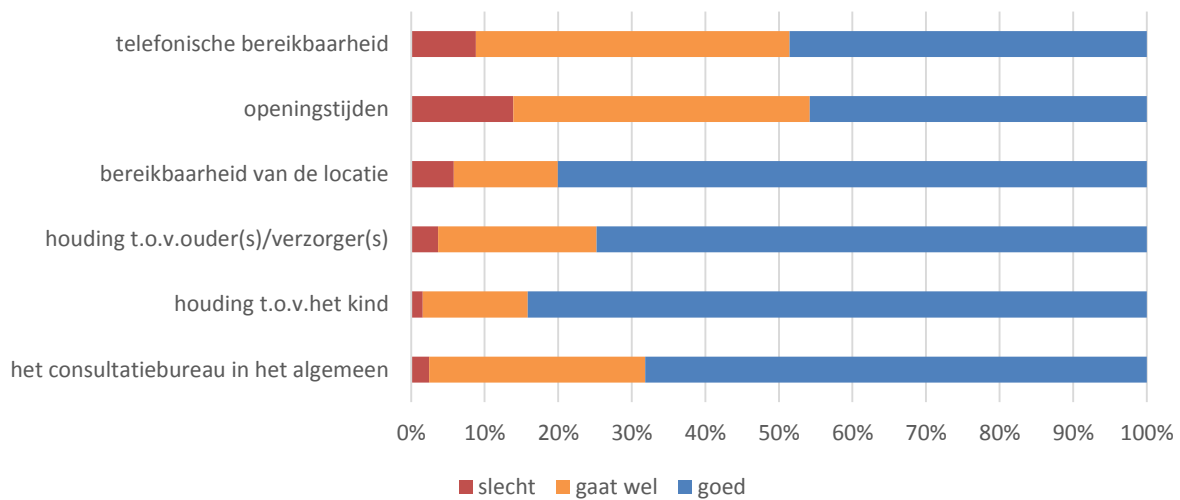
Op indicatie kregen ongeveer een op de acht gezinnen een extra huisbezoek (13%). Een op de vijf gezinnen maakte gebruik van het telefonisch spreekuur van het consultatiebureau.

Heeft voor kind als peuter (1 jaar of ouder) gebruik gemaakt van consultatiebureau voor... - Regio Zeeuws-Vlaanderen

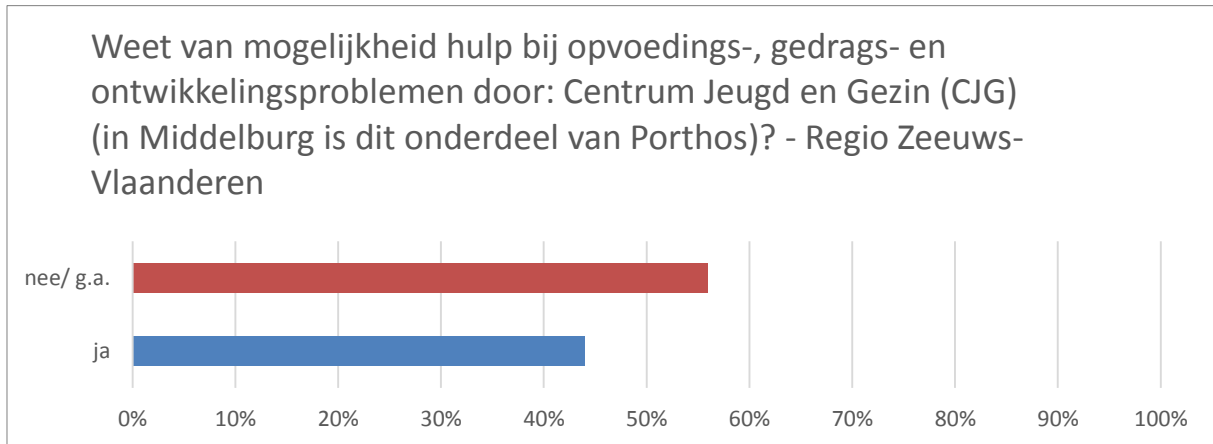
Tussen de acht en negen van de tien gezinnen in de regio Zeeuws-Vlaanderen bezoeken het consultatiebureau wanneer het kind een peuter van 1 jaar of ouder is (86% van allen). Bij ruim acht van de tien gezinnen wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van het standaard huisbezoek wanneer het kind 18 maanden is. Negen van de tien peuters nemen deel aan het vaccinatieprogramma. Er wordt in de regio Zeeuws-Vlaanderen zeer weinig gebruik gemaakt van de overige diensten van het consultatiebureau voor peuters zoals extra huisbezoek op indicatie, peutercursus, video hometraining of telefonisch spreekuur.

Wat vindt ouder van het consultatiebureau wat betreft...? - Regio Zeeuws-Vlaanderen

Een meerderheid van twee van de drie ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen is tevreden over het consultatiebureau. Zij vinden dat het consultatiebureau het in het algemeen goed doet (68% van de ouders die gebruik maken van het consultatiebureau). De meeste overigen antwoorden "gaat wel" (29%) op de vraag wat zij vinden van het consultatiebureau in het algemeen. Enkelen geven als oordeel "slecht" (2%). Het meest tevreden zijn de ouders over de houding bij het consultatiebureau ten opzichte van het kind en over de bereikbaarheid van de locatie. Elk van beide aspecten wordt door ongeveer acht tot negen van de tien ouders als goed beoordeeld. Relatief grote tevredenheid is er ook over de houding van het consultatiebureau tegenover de ouders zelf. Over de telefonische bereikbaarheid en de openingstijden is de tevredenheid iets minder groot.

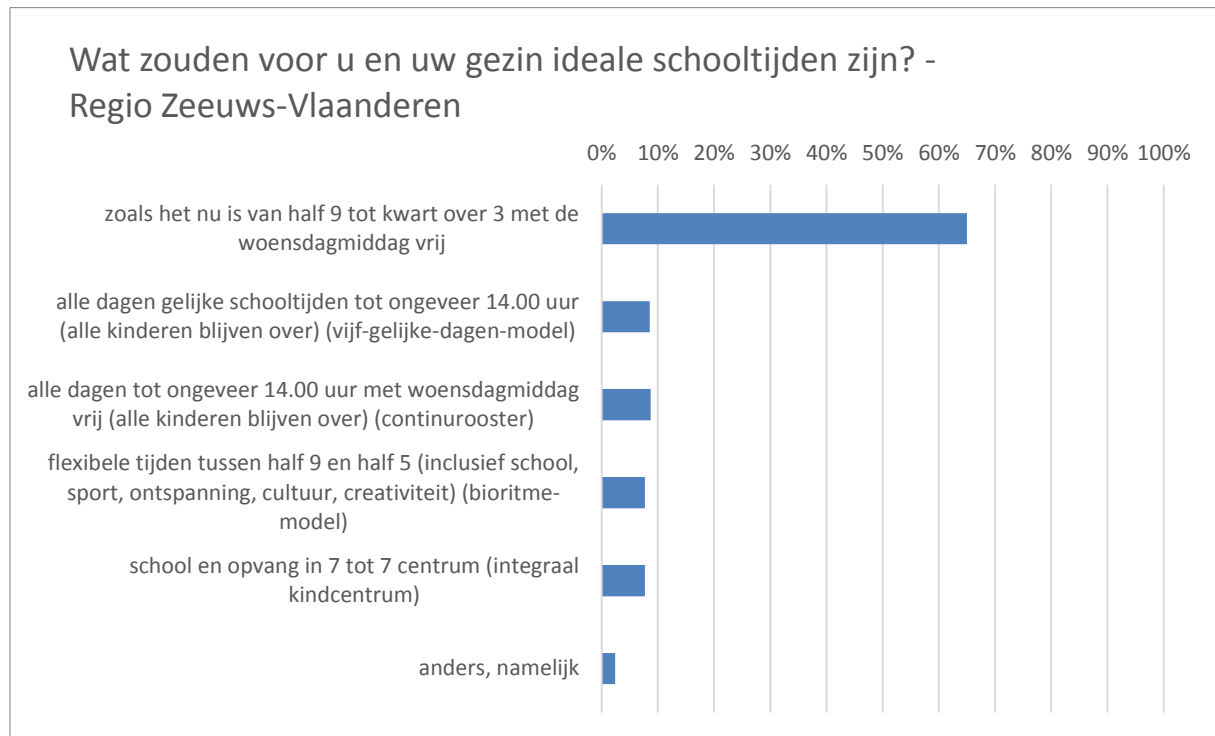
Opvoeding en verzorging

Minder dan de helft van de ouders van jonge kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen is bekend met het bestaan van het Centrum voor Jeugd en Gezin (2013: 44%).

Bijna alle ouders van jonge kinderen in Zeeuws-Vlaanderen geven aan dat als de opvoeding van hun (kind)eren hen moeilijk valt, ze er dan met anderen zoals familie, vrienden of buren over kunnen praten (97%).

Onderwijs

Twee van de drie de ouders zijn tevreden over de schooltijden op de basisschool. De overigen zijn verdeeld over hoe ze het anders zouden willen.

Een van de vijf jonge kinderen gaat naar of staat al ingeschreven op een school die niet in hun eigen wijk of dorp staat. Dat aandeel is in 2013 hoger dan in 2001 (respectievelijk 21% en 15%).

Ouders hebben verschillende redenen om voor een school te kiezen. We legden de ouders een aantal mogelijke redenen voor en vroegen hen aan te geven wat de twee **meest** belangrijke redenen en de twee **minst** belangrijke redenen zijn om voor een school te kiezen. De nabijheid van de school en het feit dat vriendjes/vriendinnetjes ook naar deze school gaan zijn voor ouders in Zeeuws-Vlaanderen de twee **meest** belangrijke redenen om te kiezen voor een school. De twee **minst** belangrijke redenen zijn de afwezigheid van buitenlanders op de school en het gegeven dat veel kinderen van de school doorstromen naar HAVO of VWO.